

Paikkatietoasiain neuvottelukunnan laajennettu sihteeristö

Laajennetun sihteeristön kokous

Muistio

Aika Keskiviikko 4.11.2020 kello 13-15

Paikka Skype for Business

Osallistujat Panu Muhli, Maanmittauslaitos, pj
Lena Hallin-Pihlatie, MML
Kaisu Harju, SYKE
Hanna Horppila, MML (siht.)
Hanna Huitu, Luonnonvarakeskus
Ville Jussila, Helsingin kaupunki
Riikka Kivekäs, Maanmittauslaitos
Kai Koistinen, MML (asiakohta 4)
Mari Laakso, MMM
Lassi Lehto, FGI/MML
Lasse Nurmi, Varsinais-Suomen liitto
Markku Pitkänen, Väylävirasto (Jenni Silvennoisen sijaan, asiakohtaan 5 asti)
Juha Tiihonen, Traficom
Jurkka Tuokko, Maanmittauslaitos
Hanna Virkki, GTK

Poissa Jari Koskela, Digi- ja väestötietovirasto
Jenni Silvennoinen, Väylävirasto
Kimmo Soukki, Terrasolid Oy, Paikkatietoverkoston pj
Rina Tammisto, Tilastokeskus
Mikko Visa, Ilmatieteen laitos

1. Kokouksen avaaminen

2. Asialistan hyväksyminen

Rakenne pohjautuu [työsuunnitelmaan](#). Jenni Silvennoisen sijainen kokouksessa Markku Pitkänen toivoi, että Väylän ehdotus muutokseksi aineistoluetteloön käsitellään ennen klo 15. Asialista hyväksyttiin.

3. [Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen](#)

Edellisessä kokouksessa päätettyjen tehtävien tilanne:

- INSPIRE-sihteeristö ei ole vielä ehtinyt kartoittaa eri virastojen käytäntöjä metatietojen laatimisessa.
- "As-is" ja harmonisoitujen aineistojen metatietojen hallinnasta ei ole vielä EU-tasoista ratkaisua. Asia on ollut MIG-kokousten asialistalla.
- INSPIRE-sihteeristö on järjestänyt kokouksen tuotanto- ja teollisuuslaitokset -teeman vastuista. [Muistio](#) ja siinä mainitut jatkotoimet ovat luettavissa 4.11.2020 kokouksen liitteissä.
- Puheenjohtaja varmisti, ovatko kaikki päässeet tunnistautumaan Confluenceen ja siten Laajennetun sihteeristön työtilaan. Vain yhdellä oli ollut ongelmia ja nekin hetkellisiä.

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

4. Yhteentoimivuus

Metatietojen muuntaminen TG2.0-muotoon

Riikka Kivekäs kertoi metatietojen laaduntarkistuksen tilanteesta. INSPIRE-sihteeristön on ollut aineistojen osalta yhteydessä kaikkiin valtakunnallisiin tiedontuottajiin. Isoimmat tiedontuottajat ovat jo tehneet muutokset, ja lopuilta odotetaan vastauksia marraskuun aikana. Metatietojen validoinnista on saatu hyviä tuloksia.

Palvelujen metatietojen osalta laaduntarkistus on käynnistymässä, ja siinä edetään samassa järjestyksessä kuin aineistojen kanssa eli isoimmista tiedontuottajista pienempiin. Sihteeristö ottaa yhteyttä tiedontuottajiin. Paikkatietohakemistoon on tehty versiopäivitys palvelujen metatietojen validoinnin oikeellisuuden varmistamiseksi. Paikkatietohakemiston käyttöohje päivitetään palvelujen osalta 9.11.2020 mennessä. Kuntien ja maakuntien osalta tarkistukset siirtyvät keväälle 2021.

Panu Muhli ja Lena Hallin-Pihlatie muistuttivat, että vuosittainen seuranta koittaa joulukuun puolivälissä, joten aikataulu on tiukka. Jotta aineistot ja palvelut näkyvät INSPIRE-Geoportaalissa ja indikaattoritiedot lasketaan Suomen osalta oikein, tiedontuottajien tulee huolehtia, että metatiedot ovat oikein. Mitä nopeammin organisaatioissa ehditään tarkistukset tekemään, sitä parempi tulos harvestoinnissa on odotettavissa.

Validaattorin uudet testit

Kai Koistinen kertoi validaattorin uusista aineistojen validointisäännöistä. Saatavilla on testit 15 teemalle eli noin puolelle kaikista teemoista. [JRC:n staging-ympäristössä](#) kannattaa käydä testaamassa, miten omat aineistot läpäisevät validoinnin. Samalla on mahdollisuus jättää kommentteja, jotta JRC voi korjata versiota ennen kuin se menee tuotantoon.

Validaattorista on julkaistu uusi käyttöliittymä, jonka prototyyppi on testattavissa 15.11. asti. Käyttöliittymän tuotantopäivitys on odotettavissa luultavasti vuoden 2021 puolella. Uudessa versiossa on helpotettu prosessia; käyttöliittymä osaa esim. valita validointisääntöjoukkoja aiempaa automaattisemmin. Myös tulosten suodattamista on kehitetty. Käyttöliittymä ei ole testattavissa julkisesti, vaan JRC:ltä on pyydettävä testitunnukset sähköpostitse osoitteesta JRC-INSPIRE-SUPPORT@ec.europa.eu.

MIG-T -kokouksen anti

Lena Hallin-Pihlatie kertoi lokakuussa pidetyn [MIG-T -kokouksen annista](#) Jari Reiniltä saamiensa tietojen perusteella.

- INSPIRE-konferenssi järjestetään ensi syyskuussa Dubrovnikissa. Konferenssin yhteydessä järjestetään myös online-esityksiä, sillä niistä saatiin hyviä kokemuksia tänä vuonna.
- Tulossa on ainakin skeemojen osalta muutoksia, jotka vaativat tiedontuottajilta toimenpiteitä. **1.3.2021 jälkeen toimivat ainoastaan [https-muotoisen osoitteet](https://inspire.ec.europa.eu). Muutos koskee kaikkia inspire.ec.europa.eu -domainin (esim. <https://inspire.ec.europa.eu/registry>) alla olevia resursseja, kuten INSPIRE-skeemoja ja koodiluetteloa. Tämä vaatii jokaiselta tiedontuottajalta toimenpiteitä palveluihinsa ja tietotuotteisiinsa.**
- JRC tekee harvestoinnin 16.12. alkaen. Sen perusteella saadaan seurantatulokset myös Suomen osalta. Metatietomuunnokset pitäisi saada tehtyä tätä ennen.
- JRC on julkaissut Githubissa [Bulk validation -työkalun](#), jolla tiedontuottajat pystyvät itse tarkistamaan metatiedot. Tulokset saa ulos Excel-tiedostona. Työkalu vaatii, että tiedontuottajat ottavat sen itse käyttöön.
- [INSPIRE Geoportalista](#) on julkaistu uusi versio, jossa on täysi tuki uuteen metadatataversion 2.0.
- MIG-T -kokouksessa hyväksyttiin ns. [Good Practice](#) -dokumentit, jotka esittelevät vaihtoehtoisia tapoja toteuttaa INSPIRE-palveluita. Ne ovat tulossa hyväksyttäväksi seuraavassa MIG-kokouksessa. Niiden roolista ei ole vielä selkeää käsitystä.
- MIG-T:n alla toimiva työryhmä, johon Jari Reini ja Roope Tervo osallistuvat, järjestää [6.11.2020 webinaarin OGC API Features -toteutuksista](#). Tarkoituksena on saada tilaisuudessa palautteita Good Practice -dokumenttiin, jotta se saadaan vietyä MIG-kokoukseen hyväksyttäväksi.

5. Seuranta ja raportointi

Aineistoluettelon päivitysprosessi

Hanna Horppila esitteli [Kansallisen aineistoluettelon päivitysprosessin](#), jonka INSPIRE-sihteeristö kuvasi edellisessä kokouksessa sovitusti. Ohje on toimitettu Laajennetulle sihteeristölle sähköpostitse, se löytyy Confluencesta ja prosessikuva julkaistu [Kansallinen aineistoluettelo -sivulla](#). Aineistoluettelo antaa tilannekuvan tunnistetuista INSPIRE-toimeenpanon piiriin kuuluvista aineistoista ja niiden vastuuorganisaatioista. Luetteloa hyödynnetään INSPIRE-toimeenpanon kansallisessa seurannassa.

Tiedontuottajat vastaavat muutosehdotusten laatimisesta. Aineiston poistaminen on perusteltava hyvin. Esitykset käsitellään Laajennetun sihteeristön kokouksessa, mutta varsinainen hyväksymiskäsittely on tämän jälkeen PATINEssa. Ehdotukset on toimitettava hyvissä ajoin INSPIRE-sihteeristölle (inspire@maanmittauslaitos.fi) ennen Laajennetun sihteeristön kokousta. Niitä voidaan tarkentaa ennen käsittelyä PATINEssa.

Keskusteltiin, kenen vastuulla on perehtyä esitysten sisältöön. Mari Laakso totesi, että tiedontuottajat tuntevat itse parhaiten aineistonsa. Heidän tulee pyrkiä laajaan näkökulmaan: löytyykö poistettavien tilalle korvaavia aineistoja. Tähän asti muutokset ovat olleet lähinnä teknisiä, joten perehtymistapa haakee vielä muotoaan.

Aineistoluettelon päivitystarpeet

Useat tiedontuottajat esittelivät muutosehdotuksia aineistoluetteloon. Keskustelun pohjalta niihin esitettiin seuraavia muutoksia (organisaation nimessä linkki esitykseen):

Väylävirasto

- Tarkennus vastuuorganisaatioon. Ilmaliikenneverkon osalta Traficom hallinnoi aineistoja ja muodostaa ilmaliikenneverkon, jonka Väylävirasto julkaisee. Kiellot ja rajoitukset syntyvät Traficomien prosesseissa, mutta ne hallinnoidaan Väyläviraston järjestelmissä.
- Linkki Community Forumiin keskusteluun liikennemerkeistä: <https://inspire.ec.europa.eu/forum/discussion/view/266884/traffic-signs-related-to-regulated-navigation-areas-at-sea-or-lakes-inspire-spatial-object>.

GTK

- Turvevarat-aineistoa ei esitetä poistettavaksi ainakaan tässä vaiheessa.

SYKE

- SYKE tarkentaa esitykseensä vastuita rajoituspäätösten tekemisessä.

Luke

- Monilähde MVI -aineiston sisältöä avataan, jotta selviää, että kyse on puuston biomassasta energiavarana.

Lena Hallin-Pihlatie kertoi, että sihteeristö on kysynyt energiavarat-temasta toteutusmerkkejä Community Forumissa kuitenkin saamatta vastauksia. **Sovittiin, että** sihteeristö kysyy vielä muista Pohjoismaista, ovatko he mahdollisesti tunnistaneet energiavarat-aineistoja.

Keskusteltiin salassa pidettävistä tiedoista. INSPIRE-direktiivi ei ota kantaa, onko aineisto avointa, salassa pidettävää tai käyttörajoitettua. Mari Laakso sanoi, että kansalliseen turvallisuuteen liittyvät syyt ovat päteviä olla julkaisematta tiettyjä aineistoja. Jos aineisto on salattu, myöskään metatietoja ei ole syytä julkaista.

Harmonisoitujen tietotuotteiden tilanne

Hanna Horppila näytti lyhyesti taulukkoa, johon sihteeristö on koonnut kokonaiskuvan asetuksessa ja aineistoluettelossa mainittujen aineistojen harmonisoinnin tilanteesta ja onko niistä saatavilla as is -versiot. Tiedot on koostettu Paikkatietohakemiston metatiedoista. [Tiedontuottajia pyydetään tarkistamaan taulukkoon merkitty tilanne](#) omien aineistojensa osalta.

6. Paikkatietojen yhteiskäyttö

Kaisu Harju kertoi [SYKEN uudesta metatietopalvelusta](#). Vaatimuksissa otettiin INSPIRE-direktiivin ja kansallisen paikkatietolainsäädännön lisäksi huomioon useita muita direktiivejä ja lakeja, kuten tiedonhallintalaki. Paikkatietoaineistot vain yksi osa tietovarantoa, joten määrittelyissä lähdettiin liikkeelle, miten metatietopalvelulla voidaan kuvata kaikkea SYKEN avointa dataa ja palveluita, ja mitä pitää pystyä siirtämään edelleen muihin palveluihin.

Uudistuksen myötä kaikki metatiedot saatiin haettaviksi ja katseltaviksi yhteen palveluun. Samalla saatiin parannettua INSPIRE-yhteentoimivuutta. Kaikki metatiedot ovat julkisia ja kustakin aineistosta on vain yksi metatieto. Ylläpito on saatu yksinkertaisemmaksi ja vastuut selkeämmiksi. Metatietojen sisältöä ja käytettävyyttä, mm. hakutoimintoja, on vielä tarkoitus parantaa.

7. Koulutukset

- Webinaari 1.10.2020: Metatietojen validointi ([esityskalvot](#) | [video](#))
  - Mitä tarkoittaa metatietojen validointi ja mitä hyötyä validoinnista on?
  - Miten validointi tehdään Paikkatietohakemistossa paikkatietoaineistojen metatiedoille? Miten tulkitseen validointiraporttia ja korjaan siinä esitetyt virheet?
- [Linkki INSPIRE-koulutuksiin](#)

8. Kokoukset ja tapahtumat

- Webinaari: [OGC API Features as an INSPIRE Download service](#) 6.11.2020 klo 11-12.30.
- PATINE 17.11.2020. Kokoukseen toimitettavat materiaalit tarvitaan sihteeristölle viimeistään maanantaina 9.11.
- MIG-kokous 26.-27.11.
- MIG-T -kokouksen ajankohta ei vielä tiedossa
- [Paikkatietoverkoston](#) vuosikokous 10.12. klo 13-15.30.
  - Elias Willberg pitää esityksen aiheesta "Liikkumisaineistot koronakriisin ymmärtämisen tukena"
  - Vuosikokouksessa aiheena päättää toiminnan tulevaisuudesta
- INSPIRE Community Forum online -tilaisuus perjantaina 11.12.2020.

9. Muut asiat

Mari Laakso kertoi maa- ja metsätalousministeriön Spatineolta tilaamasta selvityksestä INSPIRE-toimeenpanon tilanteesta, mitä on tehty, miten onnistuttu ja mitä voitaisiin tehdä tulevaisuudessa. Spatineosta saatetaan olla selvityksen vuoksi yhteydessä myös Laajennetun sihteeristön jäseniin. Työ valmistuu tammikuun 2021 lopussa.

10. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään vuoden 2021 puolella. Ajankohta sovitaan, kun PATINEn vuoden ensimmäisen kokouksen ajankohta on selvillä.